

Målnummer: UM334-07 **Avdelning:** 5

Avgörandedatum: 2008-02-18

Rubrik: Bedömningen av om en omständighet som åberopas i ett verkställighetsärende är att anse som ny, skall ske inte bara i förhållande till det lagakraftvunna avlägsnandebeslutet utan även i förhållande till det som prövats utan någon begränsning i sak genom andra beslut som fattats under verkställighetsstadiet.

Lagrum: 12 kap. 19 § utlänningslagen (2005:716)

Rättsfall:

REFERAT

A ansökte om uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige den 24 juni 2002. Migrationsverket beslutade den 17 juni 2004 att avslå ansökan samt att avvisa henne till hemlandet. Utlänningsnämnden fastställde den 23 september 2005 Migrationsverkets beslut, som därigenom vann laga kraft. A gav därefter in ansökan om uppehållstillstånd enligt 2 kap. 5 b § utlänningslagen (1989:529). A anförde att hinder förelåg mot att verkställa avvisningsbeslutet och åberopade bl.a. att hon hade konverterat. Migrationsverket beslutade den 1 november 2006 att inte bevilja A uppehållstillstånd enligt nämnda lagrum. Migrationsverket beslutade den 21 december 2006 att inte bevilja ny prövning av frågan om uppehållstillstånd enligt 12 kap.19 § utlänningslagen (2005:716) och att inte avbryta verkställigheten av avvisningsbeslutet. Verket motiverade sitt beslut med att A inte hade åberopat några nya omständigheter utan att hennes asylskäl i allt väsentligt hade prövats av Migrationsverket och Utlänningsnämnden i det lagakraftvunna beslutet.

A överklagade Migrationsverkets beslut och yrkade att hon skulle beviljas en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd. Migrationsverket bestred bifall till överklagandet.

Länsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (2007-01-11, Ocklind), yttrade bl.a.: Enligt 12 kap. 19 § första stycket utlänningslagen skall Migrationsverket, om beslut om uppehållstillstånd inte kan meddelas enligt 18 §, ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning samt besluta om inhibition i verkställighetsärendet om utlänningen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft åberopar nya omständigheter som kan antas utgöra ett bestående sådant hinder mot verkställighet som avses i 12 kap. 1-3 §§ utlänningslagen och dessa omständigheter inte kunnat åberopas av utlänningen tidigare, eller utlänningen visar giltig ursäkt för att inte ha åberopat omständigheterna tidigare.

Av förarbetena framgår att det, för att det skall bli fråga om en ny prövning, inte är tillräckligt att de nya omständigheter som åberopas endast har karaktären av modifikationer eller tillägg till de ursprungligen åberopade omständigheterna. Det måste vara fråga om nya omständigheter. Därutöver måste det också stå klart att utlänningen inte kunnat åberopa de nya omständigheterna tidigare eller haft giltig ursäkt för att inte göra detta. Exempel på giltig ursäkt kan vara att det rör sig om nya, tidigare okända sakuppgifter som utlänningen inte kunnat eller bort känna till eller att omständigheterna inträffat efter prövningen av utlänningens ansökan (se prop. 2004/05:170 s. 227 samt Wikrén och Sandesjö, Utlänningslagen med

kommentarer uppl. 8 s. 426).

Migrationsverket har som skäl för sitt beslut att inte bevilja ny prövning anført att A inte åberopat några nya omständigheter. Frågan om nya omständigheter föreligger skall dock avgöras i förhållande till det lagakraftvunna beslutet om avvisning som är tillämpligt i det aktuella verkställighetsärendet. A har till stöd för sin talan bl.a. åberopat att hon konverterat. Denna omständighet har visserligen prövats av Migrationsverket i beslutet den 1 november 2006 men omfattas inte av den prövning som skett i det lagakraftvunna avvisningsbeslutet. Den uppgivna konverteringen är således att betrakta som en ny omständighet. Eftersom A uppgett att hon konverterat efter prövningen av hennes ansökan om uppehållstillstånd har hon inte kunnat åberopa omständigheten inför denna prövning.

Migrationsdomstolen finner att konverteringen kan antas medföra ett bestående hinder mot verkställighet. Utredningen är emellertid inte tillräcklig för att uppehållstillstånd skall kunna beviljas. A skall därför beviljas en ny prövning hos Migrationsverket av hennes ansökan om uppehållstillstånd.

Migrationsdomstolen biföll överklagandet samt undanröjde det överklagade beslutet och visade målet åter till Migrationsverket för ny prövning av frågan om uppehållstillstånd.

Migrationsverket överklagade domen till Migrationsöverdomstolen och yrkade att domstolen med ändring av migrationsdomstolens dom skulle fastställa verkets beslut av den 21 december 2006 att inte bevilja A ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen. A bestred bifall till överklagandet.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2008-02-18, Wahlqvist, Råberg, referent, och Riberdahl), yttrade: I de fall där Migrationsverket i ett verkställighetsärende inte kan besluta om uppehållstillstånd enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen skall verket med tillämpning av 19 § första stycket samma kapitel ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning och besluta om inhibition, om det föreligger vissa i paragrafen uppställda förutsättningar. Dessa förutsättningar är att utlännningen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft åberopar nya omständigheter som utgör sådant hinder mot verkställighet som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § utlänningslagen och är omständigheter som utlännningen inte har kunnat åberopa tidigare eller visar giltig ursäkt för att inte ha åberopat tidigare. Är dessa förutsättningar inte uppfyllda skall verket enligt 12 kap. 19 § andra stycket utlänningslagen besluta att inte bevilja ny prövning.

Möjligheten att på grund av nya omständigheter få ett lagakraftvunnet beslut om avvisning eller utvisning prövat på nytt har även enligt äldre författningar avsetts vara ett extraordinärt prövningsförfarande (se prop. 2004/05:170 s. 224). I förarbetena till 1989 års utlänningslag uttalades att det i stort sett alltid måste kunna krävas att utlännningen lämnar alla relevanta uppgifter i ärendet om avvisning eller utvisning (se prop. 1988/89:86 s. 119).

När det gäller nya omständigheter som åberopats i ett verkställighetsärende är det inte tillräckligt att dessa har karaktären av endast modifikationer eller tillägg till de ursprungligen åberopade omständigheterna. Om de nya omständigheterna eller bevisen som åberopas endast avser att styrka redan tidigare åberopade omständigheter som hänför sig till utlänningsens skyddsbehov, finns det normalt inte skäl att pröva hela ärendet på nytt. Här kan det handla om en ny handling, exempelvis en domstolshandling eller ett brev hemifrån, som ges in för att styrka tidigare gjorda påståenden (se prop. 2004/05:170 s. 227 f.).

Varken i förarbetena till den nuvarande utlänningslagen eller till den tidigare utlänningslagen relateras den nya omständigheten uttryckligen till avvisnings-

eller utvisningsbeslutet. I specialmotiveringen till 1989 års utlänningslag poängteras att möjligheten att göra en ny ansökan inte får leda till att samma omständigheter blir föremål för en ny prövning (prop. 1988/89:86 s. 149). I förarbetena till nuvarande utlänningslag anförs att kravet på att omständigheterna skall vara nya inte gäller om omständigheterna framkommit på verkställighetsstadiet och medfört att utlänningen då beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen (prop. 2004/05:170 s. 300).

Migrationsöverdomstolen gör följande bedömning.

A har i sin ansökan enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen, förutom att hon bemött skälen för avvisningsbeslutet, åberopat sin konversion från islam till Jehovas vittnen och de följder som denna skulle kunna få för henne vid ett återvändande till hemlandet. Detta prövades av Migrationsverket i beslutet den 1 november 2006.

Bedömningen av huruvida åberopade omständigheter är att anses som nya bör enligt Migrationsöverdomstolens mening inte enbart hänföra sig till det som prövats genom det lagakraftvunna beslutet om avvisning eller utvisning utan även till det som prövats genom beslut som fattats under verkställighetsstadiet, då den åberopade omständigheten bedömts utan någon begränsning i sak.

Eftersom den konversion som A nu åberopar redan prövats fullt ut och sålunda inte är ny, saknas det nu förutsättning att ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning. Migrationsverkets överklagande skall därför bifallas, migrationsdomstolens dom undanröjas och verkets beslut fastställas. Migrationsdomstolens förordnande om att avvisningsbeslutet tills vidare inte får verkställas upphör därmed att gälla.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen undanröjer migrationsdomstolens dom och fastställer Migrationsverkets beslut den 21 december 2006.

Sökord: Ny omständighet; Ny prövning; Verkställighetsärende

Litteratur: Prop. 1988/89:86 s. 119 och 149; Prop. 2004/05:170 s. 224, 227 f., 300 och 301; Wikrén och Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, 8 uppl. s. 426
